REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 236. Brașov, Duminecă 24 Octomvrie (6 Noemvrie). 1904.

Ródele „noului curent“.

II.

Ceea ce se petrece adĭ la Arad. la Orăștie și la Sibiiu sub marca generală de „curent nou activist“ nu este de cât o urmare a situațiunei grave, în care a ajuns partidul nostru național în urma neajunsurilor și prigonirilor, ce avù sĕ le sufere în cei doi-spre-dece anĭ din urmă.

Chiar și cuvintele „curent nou“ indică, că este vorba de o abatere de la drumul, pe care a umblat partidul de la înființarea sa. Se vorbesce de un „nou curent“ numai de câțĭva anĭ, de când cu „gruparea“ tinerilor advocațĭ dela Orăștie, care își pusese ca țintă nu mai puțin de cât a scóte carul partidului din nomol.

In realitate zăpăcéla de adĭ produsă de elementele rĕslete e de origine mai vechie, e un curent deja cam învechit, ce s'a ivit din momentul, când în sînul partidului nostru național s'a manifestat pentru prima óră tendința de a face politică a parte de „grup“ séu mai lămurit dis de clică.

Nu le plăcea unora solidaritatea națională, proclamată la 1881 pentru-că acésta nu le permitea „de a se emancipa de sub forța preocupărilor învechite și de a porni pe drumurĭ ce le convin“. De aceea șĭ-au propus a face o spărtură în acésta solidaritate. Și fiind-că era prea tare și nu puteau sĕ 'ncépă nimic pe față în contra ei, fără a risca sĕ fie spulberațĭ de indignațiunea generală, șĭ-au dis: Vom căuta sĕ întrăm mai întâiŭ în cetățuie, sĕ ținem isonul solidarității cu mulțimea și s'ajungem apoi cu încetul a avé influență în partid, atuncĭ vom îndruma noi tóte așa cum ne va veni nouĕ mai bine la socotélă.

Așa s'a și intêmplat. Afacerea memorandului a ajutat acestor elemente disolvante a ajunge chiar în conducerea partidului. Din momentul acesta s'a născut curentul, care a împins apoi pe „marii naționaliștĭ“ de pe vremurĭ din tréptă în tréptă până ce s'au rupt cu totul de partidul național, declarând, că ei vor sĕ facă altă politică, care sĕ convină fie-căruia din ei mai bine.

Concentrația acestora se scie, că s'a făcut la Arad cu mult înainte de a-se ivi „noul curent“ al advocaților dela Orăștie. Erau cu ei și o parte din membrii comitetului desbinat în douĕ. Ei diceau, că orĭ le va succede sĕ facă ca Aradul sĕ dea în viitor „cuvêntul de ordine“ întregului partid național la o conferență ce-o vor conchiema acolo, séu, décă nu le va succede acésta, ei în tot casul se vor rupe de grosul partidului și vor merge înainte pe căile lor nouĕ activiste.

Când s'a anunțat la Orăștie noua disidență, cei dela Arad s'au bucurat și i-au dat mână de ajutor, sperând că ea va trage după sine cu încetul și pe Ardelenĭ.

Din conferența proiectată la Arad nu s'alese însĕ nimic și a rĕmas ca sĕ lucreze cu toții pentru isbênda „noului curent“, Li-s'au alăturat și activiștiĭ din Sibiiu, carĭ perdêndu-șĭ tot rostul din trecut se mulțumesc acum a fi și a cincea rótă la carul „activității“ pestrițe de moda nouă.

Intr'aceea grupul de la Orăștie în frunte cu deputatul Dobrei, după ce s'a lăpĕdat de programul partidului național, s'a apropiat tot mai mult de politica emancipată a celor de la Arad și amintitul deputat șĭ-a luat asupră-șĭ rolul de fervent propagator al ei.

De-o direcțiune principiară, de un program politic nicĭ n'a fost pomenire până acuma la nicĭ unul din aceste grupărĭ rĕslețe. Se unesc toțĭ în ce privesce optimismul și opurtunismul cu totul nebasat și neînțeles, ce-i caracteriséză, și se deosebesc prin aceea, că unii au înclinărĭ de viitóre cooperare cu partidul guvernamental, luându-șĭ ca pildă pe Sașĭ, ér ceilalțĭ au veleitățĭ opoziționale însĕ fără de nicĭ un fond oposițional.

Ei bine, aceștĭ representanțĭ ai „noului curent“ prepară, cum se pare, o conferență „generală“ activistă, căcĭ în dilele ultime au convocat întrunirĭ și consfătuirĭ cu scop de a se alege „delegațĭ pentru o eventuală conferență generală“.

Se scie, că colectivitatea „activistă“, de care vorbim, în lipsă de orĭ-ce directivă și program politic serios, continuă de a usurpa numele de „partid național“.

Nu mai trebue sĕ spunem, că acesta este un abus neiertat, care nu se póte destul condamna, dér este și o absurditate și prin urmare nu póte deroga întru nimic partidului național dela 1881.

Din nenorocire însĕ purtarea acésta neesplicabilă póte mult strica intereselor solidarității nóstre, și este un mare inconvenient și faptul, că „activiștii“ amestecă cestiunea protestului contra proiectului lui Berzeviczy, care trebue sĕ fie unanim și general, cu cestiunea atitudinei lor separatiste și nechibzuite politice.

Revisuirea regulamentului camerei ungare.

Ministrul președinte contele Stefan *Tisza* nu glumesce. Atât în conferența clubului liberal ținută Joi séra, cât și în ședința de erĭ (Vinerĭ) a dietei, *șĭ-a motivat propunerea privitóre la revisuirea regulamentului camerei.*

In conferența clubului liberal contele Tisza a ținut un lung discurs asupra necesității revisuirei regulamentului, discurs ce a fost adresat în primul rênd către partidul sĕu, apoi către oposiție și în fine către țera întrégă, pentru-ca toțĭ sĕ înțelégă și sĕ scótă din el intențiunile guvernului în cestiunea restrîngerei regulamentului camerei, a cărui revisuire ministrul președinte o află *absolut necesară.*

E fórte interesant acest discurs de situațiune, e plin de energie și de convingere personală. D-l Tisza vrênd sĕ dovedéscă înainte de tóte, cât de periculósă este obstrucțiunea, a făcut o reprivire istorică asupra mișcării obstrucționiste în Ungaria. Legislatorii din 1848 n'au creat o lege contra obstrucțiunei, tot așa cum nicĭ străbunii Maghiarilor n'au adus lege împotriva paricidiului, fiind-că astfel de fapte le credeau imposibile — a dis Tisza. Instituția parlamentară se baséză pe principiul, ca voința „națiunei“ sĕ se valoreze prin majoritate, ér o minoritate, care vré sĕ-șĭ impună cu sila voința ei, restórnă și face nefolositóre instituția parlamentară, pe care însĕ toțĭ trebue sĕ o apére și sĕ o susțină neștirbită.

Tisza constată și recunósce, că Maghiarii trăiesc în împrejurărĭ estraordinare și că chiar din causa *temperamentului violent* al domnilor din dietă e corect, ca guvernul și majoritatea sĕ nu-șĭ esecute așa de ușor tóte intențiunile. Recunósce chiar, că pe urmele ultimei obstrucțiunĭ s'a ajuns la mai multe resultate salutare pentru Maghiarĭ, s'a inaugurat — cum dise el — *periodul creărei de reforme.*

Pentru acest cuvênt, Tisza *nu voesce sĕ escludă cu desăvîrșire obstrucțiunea*, vré însĕ *sĕ restrîngă întrebuințarea acestei arme față cu singuraticele proiecte ale guvernului.* Vré mai departe *sĕ facă imposibil*, ca obstrucțiunea sĕ potă opri întréga mașinărie constituțională, prin cee-ce obstrucția provócă stărĭ ilegale și păgubesce viéța economică și politică a statului.

Până aicĭ contele Tisza n'a spus vr'un lucru nou. Acestea le-a mai spus el și cu alte ocasiunĭ, și acum cel mult décă șĭ-a întregit cele spuse mai înainte prin o lămurire mai detaiată a concepțiunilor sale.

In ce privesce *revisuirea regulamentului camerei*, contele Tisza s'a mărginit la trei puncte principale.

A dis, că *vré se facă absolut imposibilă obstrucțiunea technică.* Acésta s'a voit și prin inițiarea reformei din 1899. Inițiativa de atuncĭ însĕ a lăsat trei-patru aperturĭ pentru obstrucția tehnică. Mai departe Tisza vré sĕ apere și scutéscă *ordinea și demnitatea în dietă* față cu degenerarea tonului în discuție. Din acest punct de vedere, trebue sĕ i-se dea președintelui camerei mijlócele necesare pentru menținerea ordinei.

Al treilea, trebue *sĕ se reguleze desbaterea budgetului*, deórece este o imposibilitate, ca o mare parte a anului sĕ fie ocupată cu desbaterea budgetară.

Acesta este, în liniamente generale, discursul contelui Tisza.

Bate la ochĭ, că în partea de încheiere Tisza a accentuat stăruitor speranța, că oposiția nu șĭ-a spus încă ultimul cuvênt și că ea n'a luat încă o decisiune finală în cestiunea revisuirei. Speră, că elementele mai seriose din oposiție nu se vor eschiva în fața necesității acțiunei și din parte-i va primi cu brațele deschise orĭ-ce apropiere din partea oposiției, în interesul unei soluțiunĭ cu succes.

Speranțele lui Tisza și felul în care au fost accentuate, dau de bănuit, că el însușĭ are cunoscință *de órecare apropiere*, pentru-care se fac cum încercărĭ positive — în sînul partidului kossuthist. Alaltăerĭ și erĭ s'a vorbit mult despre un compromis între guvern și fracțiunea lui Francisc *Kossuth*, s'a colportat chiar numele câtorva deputațĭ kossuthiștĭ, carĭ șĭ-ar da silința sĕ afle modalitățile unei soluțiunĭ pacînice, adecă *o conferență comună a tuturor partidelor*, în care partidul liberal guvêrnamental și oposiția sĕ fie representate în numĕr egal.

Ca moment interesant mai relevăm, că după contele *Tisza* a luat cuvêntul fostul ministru de comerciŭ în ministeriul Szell, Ludvic *Lang*, care a dis între altele, că décă e sĕ se salveze paslamentarismul de abusurĭ, trebue sĕ se facă acéstă revisuire pentru a-se pune zăgaz tiranîei minorității. „Timpul cel mai priincios pentru *eșirea la ivélă a uneltirilor naționaliste* a fost tot-déuna atuncĭ, când astfel de aparițiunĭ primejduesc parlamentarismul maghiar.“

*

In ședința de erĭ a dietei, contele *Tisza* șĭ-a motivat propunerea sa de revisuire. Oposiția l'a întîmpinat cu mare sgomot, ér drépta liberală cu aprobărĭ generale sgomotóse. Tisza a accentuat, că e absolut necesară revisuirea regulamentului, fără a știrbi dreptul discuțiunei. Francisc *Kossuth*, luând cuvêntul, a declarat că partidul sĕu va apĕra regulamentul actual. S'a pus apoi la vot moțiunea, ca în ședința de adĭ sĕ se pună la ordinea dilei propunerea contelui Tisza. Cu 216 contra 104 voturĭ, moțiunea a fost primită.

Demonstrații sângerose în Innsbruck.

In diua de 3 Noemvrie s'a deschis facultatea de drept italiană, cu care ocasiune s'au produs séra *conflicte seriose între studenții germanĭ și italienĭ.*

Studenții italienĭ atacațĭ de cei germanĭ s'au apărat cu revolvere, *descărcând vr'o 200 de glonțe.*

Italienii au împușcat întâiŭ în aer, mai târdiu însĕ au împușcat de-adreptul în mulțime.

In fața hotelului *„La crucea albă“* s'a întîmplat o grozavă încăerare. Au fost rănițĭ 9 inșĭ și anume: *Patscheider* stud. med., *Sterzinger* amploiat la c. f., *Berger* funcț. la locotenență (mort, nimerit drept în inimă), *Rudolf* lăcătuș, *Guis* stud. fil., *Wacker* polițist, *Amber* prof. de gimnastică, *Lechleitner* filosof, *Engelbrecht* amploiat la gară.

Agitația populațiunei este enormă. Hotelul „La crucea albă“ fù aprópe *dărîmat.* Primarul *Greis* s'a sforțat din tóte puterile sĕ liniștéscă lumea, însĕ fără resultat. El a promis *arestarea tuturor Italienilor.* Germanii cer sĕ-i pună pe Italienĭ în fiere. Italienii au fost blocațĭ în hotelul *„Crucea albă“.* Germanii în numĕr de mai multe mii au decis a nu pleca tótă nóptea din loc.

Brașov, 23 Octomvrie v.

Aniversarea Țarului. Diarele din Petersburg se ocupă în articole lungĭ cu aniversarea a decea a urcării pe tron a Țarului Nicolae. Tóte articolele au o notă de seriositate sombră. *„Swjet“* scrie: „Iubileul acesta cade într'un an de rĕsboiŭ ce ni-s'a impus, însĕ cu atât mai călduróse sunt manifestările de iubire ale poporului pentru țar“. — *„Birșevija Wjedomosti“* scrie: „Binecuvîntat sĕ fie momentul, în care Rușii adunațĭ cu credință tare în jurul Țarului avênd încredere deplină într'un viitor mai bun, spre a începe un nou deceniu al domniei sale“. — *„Russj“*

scrie: „Vrem sĕ incepem noul deceniu cu gândul hotărît de a birui pe toţî duşmanii noştri internî şi esternî“, — „*Nowoje Wremja*“ îşî esprimă dorinţa, ca Ruşii sĕ serbeze diua aniversării în unire şi bună înţelegere.

Vaticanul şi alegerile italiene. Spaima diarului „N. Fr. Pr.“, că la proximele alegerî italiene catolicii italienî vor eşi din pasivitate, s'a dovedit nejustificată. Diarului „*Koln. Volkszeitung*“ i-se depeşéză din Roma, că sub-secretarul de stat al Papei *Della Chiesa* a declarat, că svonul despre revocarea interdictului electoral „*Non expedit*“ este fals. Interdictul rĕmâne în vigóre în tótă întinderea sa.

Pericolul rutenisării în Bucovina.

Organul partidului poporal naţional din Bucovina nu e de loc încântat de acţiunea deputaţilor democraţî românî din majoritatea dietală, şi prin urmare nicî de „acordul politic“, şi constată, că legile votate şi cele ce se vor mai vota nu sunt de loc apte a curma situaţiunea miserabilă, în care se află poporul bucovinean. In privinţa postulatelor naţionale române li-se face deputaţilor românî democraţî imputarea, că au dovedit laxitate ne avênd curagiul de a se opune nicî unui pas agresiv al Rutenilor, carî au ajuns stăpânii dilei. Comitetul ţĕrii, supremul corp de administraţie autonomă a Bucovinei, *a ajuns sub dominaţiune ruténă*, căcî Rutenii au sciut sĕ se foloséscă de minune de slăbiciunile politicianilor românî. *Pe terenul şcolar slavisarea progreséză rapid*, căcî Rutenii nu au sĕ se mai témă de vre-o oposiţie energică din partea Românilor. Interpelaţiile rutene în cestiunile bisericescî, înaintate în dietă, dovedesc, că Rutenii nu încétă a-şî continua duşmănia faţă de Românî. Democraţii românî, aserviţî Rutenilor, fac faţă dulce la póma acră şi lasă interesele românescî în scirea Domnului.

Constatările aceste ne dovedesc, că aderenţii partidului poporal naţional privesc cu ochî fórte pesimiştî „era nouă“ inaugurată în vieţa politică a Bucovinei şi cine cunósce sforţările din trecut ale Rutenilor, de a-şî asigura în deosebî în cestiunile şcolare şi bisericescî prepotenţa — acela va trebui sĕ dea dreptate acestor îngrijirî seriόse. Fapt incontestabil este, că Rutenii jubiléză pe tótă linia, se lasă tămâiaţî şi aduc elogii — precum s'a întêmplat acésta nu de mult la un banchet politic aranjat de învĕţătorimea bucovinénă în onórea deputaţilor majorităţii — *principelui Hohenlohe, care are meritul (?) de a fi inaugurat „noua eră“*.

Cu acésta ocasiune ne mai vine în minte şi declaraţiunea făcută de un bărbat român bucovinén, cu trecut politic, care mai acum vre-o 3 lunî a afirmat scriitorului acestor rêndurî, că guvernul central din Viena a intenţionat prin aranjarea „alegerilor libere dietale“ din vara trecută, *sĕ înăbuşe cestiunea naţională* şi caracterul naţional al mişcărilor românescî, creând „asociarea democraţilor liberalî“ un fel de mixtum compositum de naţionalităţî cu interese cu totului opuse.

Planul camarilei vienese pare a aduce deja rόdele sale, căcî de vr'un avênt naţional séu vre-o afirmare naţională a Românilor în nóua sesiune dietală — cel puţin până acuma — nu se póte vorbi. Cu o iuţélă neobicînuită şi cu „unanimităţî“ de necredut, se votéză propunerî şi legî, şi în raport cu avantagiile şi succesele reportate de Rutenî, li-se împarte şi Românilor câte-o „secţie“ românéscă séu vr'un post în vr'o funcţiune mai însemnată a ţĕrii.

Cine scie, ce surprinderî şi desamăgirî nouĕ va reserva viitorul apropiat fraţilor noştri din Bucovina.

— *V.* —

Rĕsboiul ruso-japones.

Ce e cu *Port-Arthurul?* Intrebarea acésta şî-o pun toţî aceia, la urechile cărora ajunsese scirea, că pe diua de 3 Noemvrie, aniversarea 52 a lui mikado, cei din Tokio aşteptau cu siguranţă, ca armata asediatóre sĕ ia cu asalt puternica cetate.

Diua de 3 Noemvrie a trecut şi Port-Arthurul n'a cădut. Ba se dice, că faimele rĕspândite despre ultimele succese ale asediatorilor, se baséză pe pure combinaţiunî. Sĕ vedem însĕ ce spun scirile telegrafice mai nouĕ:

După o depeşă din *Cifu* cu data de 3 Noemvrie, Port-Arthurul a avut în ultimul timp dile fórte grele, deórece Japonesii au îndreptat un atac desperat contra forturilor de nord-ost, dobîndind unele succese prin cucerirea de câte-va şanţurî de la Ruşî. Succesele aceste însĕ n'au vr'o importanţă deosebită, fiind-că Ruşii pot sĕ bombardeze din forturile apropiate posiţiunile cucerite de Japonesî. Situaţia e, ce e drept, fórte seriόsă, dér nu e desperată şi se crede în general, că décă Port-Arthurul va resista şi asalturilor proxime mult timp va avé linişte.

„*Daily Telegraph*“ din Londra e de părere, că Port-Arthurul nu va cădé înainte de ce Japonesii vor fi jertfit din nou 50.000 de ómenî. Despre isprăvile asediatorilor nu se scie absolut nimic positiv. Se scie numai atât, că după bombardarea de la *2* Noemvrie, ei au început înaintarea spre cetate. Scirea, că fortul *Erlungşan* ar fi cădut în mânile lor, nu se confirmă. Acelaşî diar comunică lucrurî îngrozitóre despre situaţia asediatorilor. Pe colinele din jurul Port-Arthurului zac *neînmormêntate cadavrele a 5000 de Japonesî.*

Agenţia „*Reuter*“ primesce din *Cifu* scirea, că pe când ultimele telegrame din sorginte japonesă vestiseră, că Japonesii s'au apropiat aşa de mult de forturile principale, încât le atacă şi pe acestea, pe atuncî se constată de altă parte, că décă Ruşii nu se vor preda de bună voie, ei *pot sĕ se susţină încă lunî de dile în forturile Liaotieşan şi din peninsula Tigrului.* Japonesii n'au putut sĕ cucerésca vîrfurile colinelor ostice.

Atât despre Port-Arthur.

Ce se petrece însĕ pe câmpul de rĕsboiŭ din Manciuria?

Diarul „*Brsevija Vjedomosti*“ primesce din Mukden scirea, că în nóptea de 2 Nov. a domnit linişte completă în posiţiunile înaintate ale Ruşilor. Retranşamentele rusescî sunt atât de înaintate, încât numai o distanţă de 800 paşî le despart de inimic.

„*Ruskij Vjedomosti*“ evaluéză forţele lui *Kuropatkin* la 302 batalióne, 190 escadróne de cavalerie, 1252 tunurî, 57 companii de geniu, cu totul *385,000 ómenî*, ér dimpreună cu trupele de tren 400 000. In numĕrul acesta nu sunt calculate trupele din Vladivostok şi Port-Arthur. Mai e a se adauge la acest numĕr trupele postate în diferite puncte ale Manciuriei de nord, carî numĕră cel puţin 50.000.

Generalissimul *Kuropatkin* telegrafiéză cu data de 3 Noemvrie, că la 1 Noemvrie vînătorî voluntarî s'au apropiat, neobservaţî, de retraşamentele inimicului, au atacat pe Japonesii, carî săpau şanţurî, i-au gonit şi lî-au stricat lucrările. Japonesii urméză cu canonada neregulată.

SCIRILE DILEI.

— 23 Octomvrie v.

Sf. Sinod al României a ţinut erî dimineţă ultima sa şedinţă. Preşedintele consiliului Dim. Sturdza, ministru al cultelor şi instrucţiunei publice ad-interim, a cetit la órele 11 dimineţa, în presenţa înalţilor prelaţî şi a d-lui P. Gârboviceanu, administratorul cassei bisericei, mesagiul regal de închidere a sesiunei ordinare de tómnă a sf. Sinod.

Episcopul Aradului în Oradea-mare. Cetim în „Familia“: Pr. S. Sa episcopul I. I. Pap al Aradului va veni în 12 l. c. dimineţa în Oradea-mare şi va descinde la Pr. Cuv. Sa vicarul V. Mangra. In aceeaşî di va presida şedinţa consistorului plenar. In diua următóre, Duminecă, va pontifica la liturghie în biserica din piaţă. Pe timpul petrecerei sale va face visite la şefii autorităţilor şi la unele familiî. Pr. Cuv. Sa vicarul Vasile Mangra va da cu ocasiunea acésta douĕ mese: la una vor fi învitaţî membrii consistorului, la alta membri inteligenţei române.

Din Blaşiŭ mai primim următórea scire: Bate la ochî, că tocmai acum din incidentul jubileului de 150 de anî a esistenţei şcólelor din Blaşiŭ, ce s'a serbat la 3 Nov. n. prin o fórte redusă festivitate şcolară şi cu escluderea publicităţiî, inspectorul reg. ung. de circumscripţie pentru şcólele secundare, îşî face obicînuita sa inspecţie la gimnasiul nostru din Blaşiŭ.

Numire. D-l fişpan al comitatului Braşov Dr. George *Székely* a numit pe d-l Dr. Aurel *Popescu* pretor onorar cu sfera de activitate în cercul Săcelelor.

Tinerimea română din Cluşiŭ învită la serata împreunată cu dans, care va avé loc în *26 Noemvrie* n. 1904 în sala Redutei orăşenescî. Inceputul precis la 8 óre séra. Programul se va distribui la cassă. Beneficiul net e destinat pentru scopurî filantropice şi despre întrebuinţarea lui se va da socotélă publică. Cassar: Emil *Pop*, Tordai-út nr. 11. Preţul de întrare: locul 1 3 cor., locul II 2 cor. de persónă.

Comitetul arangiator: Dr. Victor *Poruţiu* preşedinte, Vasile Glăjar v.-preşed., Traian Petraşcu v.-preş., Silviu Brandieu secretar I. Victor V. Muntean secretar II, Emil Pop cassar, Eugen Curta controlor, Ioan Dordea, Cornel Albu, Basil Başiota, Valentin Poruţiu, Eugen Groze, Voicu Niţescu, Vasile Lucaciu, Iuliu Russu, Camil Piso, Sever Dan.

Sfinţire de biserică. In diua de Sf. Dumitru se va sfinţi bisèrica gr. cat. din comuna Borodul-Mare de pe Valea Crişului repede. Actul sfinţirei îl va sĕvêrşi însuşî P. S. Sa episcopul Dr. Demetriu *Radu* din Oradea-mare.

Alegerile pentru congregaţia comitatului Arad se vor face Joi în 17 Nov. st. n.

Scirî mĕrunte din România. Prinţul *Carol* însoţit de instructorul sĕu d-l de Moehrlen a visitat alaltăerî esposiţiunea agrară.

— Până la reorganisarea definitivă a artileriei române, ministeriul român de rĕsboiŭ va crea de-ocamdată un *nou regiment de artilerie* (al 13-lea) care va aparţine divisiunei din Dobrogea.

— Regele *Carol a agraţiat* pe sublocotenentul C. Ionaşcu osîndit în anul 1901 de consiliul de rĕsboiŭ la 5 anî temniţă.

— Comunicaţiunea între gara de nord şi de vest a Bucurescilor — despre care am amintit — se va face cu motóre.

— Joi dimineţa pe la órele 6 s'a simţit un *cutremur de pămênt* în localităţile Rucăr şi Câmpulung.

Cununie. Dr. Ioan *Marciac* şi Alexandra Sterca *Şuluţu* căsĕtoriţî. Alba-Iulia — Sibiiu. Noemvrie 1904.

Sinuciderea unui voluntar. Diarele din Cernăuţî aduc scirea despre sinuciderea voluntarului evreu Teitelbaum din regimentul 41, care s'a înjunghiat în urma şicanelor, cărora a fost espus din

---

FOIELTONUL „GAZ. TRANS.“

Conul Iordache Iovu.

Mórtea n'a schimbat nimic din trăsăturile feţei Conului Iordache Iovu. Intins în sicriu, între cele patru luminărî, par'că dórme. Cărunt, subţire ca un băţ, cu obrazul supt şi cu ochii duşî în fundul capului, aşa era şi în vieţă. Adecă aşa era în timpul din urmă, căcî décă l'aţî întreba pe negustorul Meremet, cel ce-şî şterge ochii plinî de lacrimî, colo la capĕtul sicriului, séu pe făclierul Chiriac din Sfânta Vinerî, orî pe boerul Gavrilă Pară din Ghindeştî, care trebue sĕ soséscă dintr'o clipă într'alta, în góna cailor, spre a-şî vedé prietinul, atuncî aţî afla altele. Câteşî trei îţî vor spune, că acum patru-decî şi mai bine de anî altfel fusese Conul Iordache; aţî afla, că fusese atuncî sdravăn cât un munte, cu obrazul aprins şi pumnul de fier; dér că într'o bună dimineţă Conul Iordache cădù la pat şi că zăcuse vre-o patru lunî de dile; ér când se sculà după bóla acésta, era mai rĕsărit c'o palmă, slab cum îl vedeţî şi amărît de tot.

Da aşa fusese Conu Iordache Iovu, sunt acum patru-decî şi mai bine de anî, şi dumnialui nu uitase, Dómne feresce, timpurile când şuba căptuşită numai cu codî de vulpe, de abia îl coprindea între faldurile ei.

Evenimentele timpului erau strîns legate, pentru conul Iordache, de grăsimea séu slăbiciunea sa. — „He! he! pe atuncî eram gras, zdravăn“ îţî spunea dumnealui vorbindu-ţî despre *Unire*, séu — „Ei! nu mai eram în putere, ba slăbisem de tot când o trecut Rusu prin Moldova la Plevna“.

In odaia cea mai din fundul casei, conul Iordache Iovu avea un dulap mare de nuc, unde îşî păstrase tóte hainele din epoca gloriόsă a vieţei dumisale. De douĕ orî pe an, Primăvara şi Tómna scotea redingotele verdii, jiletcile spălăcite şi le întindea pe frânghii în grădină sĕ le bată sórele şi vêntul. Din când în când mai încerca vre-o haină şi se mira singur cât de puţin loc prinde în cutele largî ale straelor ce altă-dată îi veneau strînse pe trup Apoi le scutura, le lua una câte una, le punea prin buzunărî săculeţe cu bobe de piper şi tutun, spre a-le feri de molii, şi le rênduia la loc în dulap până la o altă Primăvară séu Tómnă.

Conu Iordache era cunoscut în tot têrgul, pentru care era un fel de monument istoric ce-şî păstrase tóte urmele timpului sĕu şi nu şi le-ar fi şters, ferésca sfântul. Cu el nu întrase multî în vorbă; sĕ se pună dumnélui cu coconaşî pomăduiţî din diua de astădî? Audî vorbă! Când făcea cunoscinţă cu cineva, ţi-l mĕsura din cap până în picióre şi 'n clipa ceea de primblare a ochilor, băga de sémă tóte. De nu-i plăcea, întorcea spatele şi ţi-l lăsa cu gura căscată în mijlocul uliţei, séu a casei unde era

Conu Iordache Iovu nu fusese nicîodată cu trenul, călĕtorea numai cu poştalionul dumisale hodorogit de drumurî şi spălăcit de ploi. Acum în urmă nu se mai ducea decât la moşie. Dér conu Iordache şi 'n privinţa acesta avea o meteahnă. De când se pietruise uliţele têrgului cu bolovanî ascuţiţî, ce te hurducau în trăsură de-ţî scuturau creerii, dumnélui nu umblase măcar o singură dată în trăsură prin têrg. Conu Iordache se gândea mereu la drumurile netede, bătute în pămêntul gol de atâţia anî în urmă şi vorba dumisale „orî pe pămênt gol, orî pe ceva mai bun decât pămêntul“, dér pe bolovanî nu puté merge şi n'a mers.

Când trebuia sĕ plece la ţéră, îi purcedea des de dimineţă poştalionul încărcat cu calabalâcul şi-l aştepta la rohatcă (barieră), érConu Iordache după ce-şî lua cafeaua cu lapte, se ducea pe jos până acolo şi de la rohatcă pleca înspre moşie. Aşa era dumnélui, şi n'aveai ce-i face.

In tîrgul acesta se născuse conu Iordache, şi aicî copilărise, dér cu tóte aceste în timpurile din urmă dumnélui nu mai putea suferi têrgul.

Nimic din ce sciuse odată nu rĕmăsese la locul lui, dér nimic. „Ném de *„drege-strică“* spunea dumnélui de tineretul *ista*, care nu se mai astîmpără într'un loc şi rĕscolesce lumea.

De aceea conu Iordache nicî nu prea eşia din casă. Il vedeai câte-odată rĕsărind aşa pe uliţă, uitându-se ţintă înainte, séu oprindu-se în dreptul vreunei case marî, nouĕ, cu douĕ séu trei rêndurî, mahălósă şi înzorzonată cu fel de fel de eşiturî şi cucurigurî. Conu Iordache o mĕsura din vîrf până 'n temelie, de la un colţ la celă-lalt, şi amintindu-şî de casa gospodărésca, cu ziduri trainice şi văruite, ce fusese dĕrîmată spre a-se ridica astălaltă, dédea cu desgust din cap şi vorbea

partea unui ofiţer al regimentului din care făcea parte. Eşind voluntarii Luni la eserciţii şi ajungênd la un şanţ de o lărgime de circa 1½ m. şi ½ m. adâncime, voluntarii primiră ordinul sĕ sară peste acest şanţ. ¡Toţi esecutară acest ordin unii mai bine, alţii mai rĕu, numai Teitelbaum nu putù sări, fiind de constituţie mai slabă. Vĕdênd acésta ofiţerul, a dat comanda unui caporal, ca sĕ rĕmână înapoi cu Teitelbaum la acest şanţ şi sĕ esercieze săritul peste şanţ, până când îi va succede. Ordinul a fost esecutat şi Teitelbaum încercà sĕ sară de nenumĕrate-ori, însĕ fără resultat. In timpul încercărilor şi-a atràs mai multe răni. Sosiţi la casarmă, Teitelbaum a fost dus în arest, ér mai târdiu citat la raport pentru nesupunere şi încăpăţinare. In desperaţia sa Teitelbaum s'a sinucis cu un cuţit într'un moment neobservat. In cestiunea acésta s'a făcut şi o interpelaţie în dieta Bucovinei.

Bóla de rîmătorî ce a bântuit în Braşov încetând, închiderea barierelor ce fusese ordonată s'a contramandat.

Concertul musicei orăşenescî. Duminecă în 6 Nov. st. n. la órele 8 séra are loc în otelul Europa un concert dat de musica orăşenéscă sub conducerea d-lui dirigent Max Krause. Programul concertului compus din piese de ale compositorilor Strauss şi Lanner, este următorul: 1) Marşul Saracenilor de E. Strauss. 2) „Pester walzer“ de Lanner. 3) Ouvertura operetei Mathusalem de I. Strauss. 4) Vals neapolitan de Lanner. 5) Potpuri din opereta „Frühlingsluft“ de I. Strauss. 6) Valsul Dunării de I. Strauss. 7) Ouvertura operetei „Fledermaus“ de I. Strauss. 8) „Die Werber“, vals de Lanner. 9) Potpuri din opereta „Indigo“ de I. Strauss şi 10) „Regatta“ galop, de Lanner. Intrarea 60 banî.

Avis. Mâne, Dumineca de la órele 1—9 séra este deschisă în cetate din causa repausului dominical numai farmacia d-lui Frideric *Stenner* din strada Porţii nr. 21.

Untura de peşte a lui Zoltan este fórte nutritóre şi digestibilă. Nu esistă alt preparat mai bun. Nu are miros, ci un gust plăcut. Sticla 2 coróne la farmacistul B. Zoltan în Budapest şi în farmacii.

Rĕmăşag interesant. In urma reclamelor ce fac firmele cu losurî de loterie de clasă, s'a iscat în public o divergenţă, că la care colectură principală se vor face câştigurile cele mai marî la loteria de clasă de acuma. Intr'un club de aristocraţî s'a făcut un ramăşag de 100,000 între contele H. şi Sportsman Sz. Părerile cele mai multe se unesc pentro firma Karl Kiss & Comp., şi în urma acésta losurile au o trecere mare.

Delaţiunile din Franţa.

Franţa este ţéra surpriselor. Când se întîmplă acolo vr'un scandal, apoi sĕ scii că e scandal cu tóte amĕnuntele unei senzaţiunî.

Cel mai nou scandal este afacerea cu serviciul delaţiunilor din ministeriul de rĕsboiŭ.

De o sĕptĕmână încóce, d-l Gaston Calmette, directorul marelui diar „Figaro“ aduce di cu di nouĕ detailurî asupra denunţărilor trimise la ministerul de rĕsboiŭ contra unor ofiţerî, carî de mult aşteptau sĕ fie înaintaţî şi nu-şî puteau da seama, care este causa, că stau pe loc. Cei mai mulţî au aflat acuma din destăinurile lui „Figaro“, că au fost denunţaţî: unul, că se duce la biserică, altul, că ţine de nevastă pe fiica unui „reacţionar“, al treilea, că fiică-sa a colectat banî pentru zidirea unei capele şi altele de felul acesta. Tot din „Figaro“ aflau şi numele delatorilor şi chiar şi copia fotografică a delaţiunei.

Informaţiile acestea se clasificau la ministeriul de rĕsboiŭ punêndu-se tóte în secţia numită *Chartago* (delendi) cu nota *o*, ceea-ce însemna că la avansare trebue şters de pe tablou.

Erau însĕ şi informaţii favorabile asupra ofiţerilor lăudaţî ca bunî republicanî şi cu deosebire asupra acelora, carî n'au fost vĕduţî nicî odată la biserică. Aceştia se clasificau cu note marî până la *20*, şi se puneau în secţia *Corinth.* La avansărî se aveau în vedere şi cei lăudaţî erau înaintaţi, distinşî şi recompensaţî.

Etă ce scrie d-l Calmette în numĕrul cel mai recent al diarului „Figaro“:

Credem, împreună mulţî amicî ai acestui diar, că trebue redeşteptată consciinţa naţională, trebue luminată armata asupra tuturor pericolelor ce o ameninţă şi arătaţî ómenii, carî o tradézà şi o pierd.

Acei ómenî sunt din nenorocire ofiţerî, cu ambiţiunî bolnave, cu instincte laşe, cu inima josnică, carî se furişézà în rangurile bravilor camaradî spre a i denunţa şi lovi.

Sĕ-i plângem, sĕ-i numim şi sĕ continuăm opera de asanare şi de liberare stabilind fără alt comentar, decât probele, opera lor de felonie, de fărădelege şi destrucţiune.

Probele, pe carî de altmintrea deputatul *Guyot* de Villeneuve le-a cetit şi la tribuna camerei sunt atât de autentice, încât Vadecard secretarul Marelui Orient francmasonic, a cerut chiar sĕ fie urmăriţî descoperitorii — pentru *furt*.

După cum spune „Figaro“ serviciul delaţiunilor în ministerul de resboiŭ avea trei secţii, fie-care cu subdivisiunile sale. Marele măestru al întregului serviciu era căpitanul Mollin. Acesta intreţinea dilnic corespondenţă cu Vadecard. Secţia a doua era a denunţărilor anonime trimise la ministeriu şi pe carî le clasifica maiorul *Bernard*, nepotul ministrului André. Acéstea erau şi mai infame, pentru-că pe basa unei denunţărî anonime i-se sdrobea cariera orîcărui ofiţer. — A III secţie era a delaţiunilor trimise direct la minister de anumiţî ofiţerî însărcinaţî cu acéstă deplorabilă meserie. Intre ofiţerii delatorî s'a „distins“ locot.-colonelul *Jacquot* din artilerie, care a redactat cu mâna sa peste 500 de denunţărî. Ajutorul lui era căpitanul *Savoureau*, amîndoi avansaţî înainte de vreme drept recompensă pentru serviciile lor.

La infanterie delaţiunile le făcea maiorul *Pasquier*, ér la la cavalerie un tînĕr locotenent cu numele Bremond *d'Ars*, astădî ataşat militar la Atena. Este interesantă îndrăznéla cu care acest ofiţer subaltern iscălea sentinţa prin care se sdrobea cariera ofiţerilor mult superiorî în rang. Aşa vedem în „Figaro“ o copie fotografică de pe lista a 5 colonelî propuşî sĕ fie înaintaţî la rangul de general, pe care listă d-l Bremond d'Ars a scris cuvintele *à rayer* (trebue şterşî) şi ministrul de rĕsboiŭ... i-a şters.

La disposţia căpitanului *Mollin* erau 3 soldaţî, carî de patru anî erau ocupaţî dilnic cu cetirea, adunarea, clasificarea, numerotarea, copiarea denunţărilor al căror obiect erau superiorii lor. Frumósă idee îşî vor fi format aceştî soldaţî despre armată!

D-l Gaston Calmette îşî încheiă articolul aşa:

„De sigur nicî într'o epocă justiţia n'a fost absolută. Sub tóte regimurile şi în tóte armatele recompensele s'au acordat după recomandaţii făcute cu bâjbăitul ce-l permite imperfecţiunea omenéscă.

In tóte timpurile însĕ a dominat silinţa de a nu recompensa, decât *meritul*, pe care generalul *André* îl desconsideră cu desăvîrşire înlocuindu-l cu delaţiunile masonice, anonime şi militare.

Politica acésta detestabilă este care trebue suprimată, până mai este timp, fiincă ea ucide armata şi compromite republica...

Raportul semestral

al viceşpanului comitatului Braşov.

Estragem din acest raport, care ni s'a trimis, următórele amĕnunte, carî privesc mersul administraţiei comitatului Braşov în prima jumĕtate a anului curent administrativ.

Ordinea publică. 1. In ramurile singuratice ale ordinei publice nu s'a ivit nicî un moment mai însemnat. 2. Casurî de pericol pentru siguranţa publică nu s'au ivit. 3. Cu privire la emigraţiune nu s'au arătat semne mai nouĕ, carî sĕ facă necesară disposiţiunea autorităţii pentru înlăturarea lor.

Salubritatea publică. Starea sanitară în prima jumĕtate a anului 1904 a fost satisfăcĕtóre, de óre-ce bólele infecţióse ivite au luat caracter epidemic numai în casurî rare. *a*) Scarlatina s'a ivit in 12 comune, cu caracter sporadic. *b*) Rugeola (vèrsatul) s'a ivit in 7 comune, epidemic a fost numai în Braşov. *c*) Tifosul. Bóla acésta s'a ivit în 11 comune, dér în mod epidemic numai în comuna Rêşnov, unde epidemia s'a continuat din anul trecut, dér deja în luna Februarie a mai scădut. *d*) Frigurî din lăuzie s'au observat în 7 comune. *e*) Difteria s'a ivit în 17 comune din teritoriul comitatului, mai cu sémă cu caracter sporadic. Bóla acésta a avut caracter epidemic numai în comuna Sânpetru cu decurs fórte blând. Vaccinarea în contra vĕrsatului s'a esecutat punctual în fie-care comună, nu s'a ivit nicî un cas de vĕrsat mare. Producţiunea şi punerea în vîndare a laptelui s'a regulat esact prin ordinul emis către finea semestrului.

Scăderea apei riurilor în urma secetei extraordinar de marî din tótă ţéra şi prin urmare şi a Bârsei şi a ramurilor ei artificial construite cu marî spese, numit rîul nou, a avut consecinţă, că murdărirea apei lor a creat o stare atât de insuportabilă, încât comunele atinse de rîul amintit şi de afluenţii luî şi cu deosebire Rêşnovul, Vulcanul, Codlea, Ghimbavul, Hĕlchiul şi Feldióra cer de urgenţă prin representantul lor jurisconsult Dr. Ernest K. Schnell, sĕ se ţină pertractarea necesară în scopul concesiunei definitive a dreptului de folosinţa apei pe séma fabricei de celulosă din Zêrneştî. Vice-şpanul comitatului Făgăraş a fiixat pertractare la faţa locului pentru concesiunea definitivă a dreptului de folosinţa apei pe séma fabricei din cestiune încă la 25 Iunie 1901, dér la acea pertractare n'au fost chemate şi comunele interesate din comitatul Braşov.

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Londra, 5 Noemvrie. După o scire privată a lui „Daily News“, cincî vase rusescî s'ar fi scufundat la Port-Arthur. O parte din cartierul de sud-vest arde. Multe mine suterane rusescî au esplodat. Cu ocasiunea atacului de Marţî, generalul Stössel ar fi fost rănit la un picior. Tot atuncî Japonesii au avut pierderî enorme. La frontul rĕsăritén posiţiunile de apĕrare ale Ruşilor au fost asaltate de Japonesî şi cucerite. S'a pregătit atacul infanteriei. In Dalny sosesc dilnic 300 răniţî japonesî. Numĕrul morţilor întrece pe cel al răniţilor.

Londra, 5 Noemvrie. „Daily Telegraph“ anunţă din Cifu, că tóte atacurile Japonesilor contra Port-Arthurului *au fost respinse.* Japonesii n'au putut sĕ cucerésca decât şanţurile din faţa redutelor, redutele însĕ nu. Pierderile lor sunt mai marî, decât în atacurile de până acum.

Berlin, 5 Noemvrie. La bursa de aicî s'a rĕspândit svonul, că Port-Arthurul ar fi cădut. Curênd însĕ scirea s'a desminţit.

Petersburg, 5 Noemvrie. Din cercurile statului major al armatei a transpirat svonul, că *Kuropatkin* e decis a nu se mişca din Mukden. Operaţiunile vor fi amânate de-o camdată până când va sosi a doua armată pe câmpul de resboiŭ, şi artileria grea. Comandantul armatei a dóua e *Grippenberg*, comandantul armatei întâiŭ *Kaulbars*, se va forma apoi a treia ărmată sub conducerea lui *Mayendorff.* Comandantul suprem al tuturor armatelor rĕmâne *Kuropatkin*, ér generalul *Saharow* şef al statului major.

Insbruck, 5 Novembrie. Italienii au avut un banchet la „*Crucea albă*“, unde ar fi ridicat toaste pentru înfiinţarea universităţii italiene. La eşire au fost strîmtoraţî de mulţimea germană. Numĕrul răniţilor e mare. *Intre cei morţî se* află Dr. *Hortnagel lovit de glonţ* şi *pictorul Pezzi împuns cu baioneta.* Trupele au restabilit liniştea. Demonstraţiile şi încăerările au durat şi a doua di tótă dina. *Poliţia a arestat 135 Italienî.*

Paris, 5 Noemvrie. In cameră desbatere agitată asupra denunţărilor de la ministeriul de rĕsboiŭ. Majoritatea a votat guvernului încredere. Deputatul naţionalist *Syveton s'a repedit la ministrul de rĕsboiŭ André şi i-a tras o palmă.* Mare învălmăşélă. Şedinţa a fost suspendată.

---

singur: „Mare pricopsélă aţî mai făcut, n'am ce dice!“

Când boteza cui-va, séu cununa pe cine-va — şi acésta se întêmpla fórte des — atuncî plimbarea conului Iordache ţine până dincolo de podul Pescăriei, în Uliţa mare, la dughéna negustorului Meremet, numit pe vremurî Negustorul Têrgului.

De mult cunoscea conul Iordache dughéna asta pipernicită. Cum ajungea la uşă, se pleca puţin, căcî uşa era jósă, apoi păşea înăuntru strigând:

— Bine te-am găsit negustorule, ce ţî-a mai venit nou, hai?

Moş Meremet sărea de pe scăunel, îi săruta mâna şi începea a-i înşira ce primise cu trei-decî de anî în urmă de la Braşov. Conu Iordache se prefăcea, că se minunéză ba de albéţa pânzăturilor, ba de trăinicia şaiacului, vĕdut de atâtea şi atâtea-orî, ba de frumuseţa chimirurilor séu a pungelor de piele cu găitane stacojii.

— Frumóse, negustorule, tare frumóse lucrurî! Da lădî de Braşov ai?

Negustorul se repedea, dĕdea jos de-a tăvălucul valurile cu şaiac de Văratec şi capacele lădilor verdî apăreau, încondeiate cu fel de fel de mănunchiurî de florî galbene, albe şi roşii.

— Trainice lădî, ia sĕ mi-o scoţî pe ceea de colo!

Apoi mai cumpĕra câte-va bucăţî de pânză, un val douĕ de şaiac, le punea în ladă, o închidea şi-i lăsa rĕspuns, că o sĕ vie omul de la curte sĕ o ridice, scotea sulul de tinichea învĕlit în piele de marochin roşie, făcut pe mĕsura galbenilor, şi numĕra tacticos negustorului, în palmă, suma cerută. Conul Iordache, când cumpĕra singur, lua atâta ca sĕ pótă plăti în aur.

— Vremurî calicóse eu încă n'am apucat. Calicia îi la aceia carî n'au sciut sĕ-şî păstreze gălbănaşii.... şi la aceia sĕ rĕmâe, adăuga Conul Iordache, trântind cu palma în gol, ca şi când ar fi vrut sĕ gonéscă mai departe pe netrebnicii, ce n'au sciut sĕ-şî păstreze avutul.

. . . .

Alaltă-séră Conul Iordache, după-ce se întorsese de la negustorul Meremet, se primbla liniştit prin odaia dumisale de culcare; de-odată i-se tăiară genunchii şi simţi o mare slăbiciune în tot trupul. Se sprijini de jiiţul mare de lângă masă şi stătù aşa câte-va clipe.

— „Nu cum-va?... Ar fi şi timpul“ vorbi singur conul Iordache, care aştepta mórtea ca pe un bun şi îngăduitor prieten.

După-ce se mai întremà puţin, începù a-se preumbla ér prin odae, cu gândurile pierdute cine scie unde... De-odată i-se făcù negru în faţa ochilor, piciórele i-se tăiară din nou. Noroc, că era lângă scrin, se apucà repede cu mânile de dênsul, totuşî nu avù putere sĕ se ţie sus, cădù în genunchî şi şedù aşa multă vreme.

— „Trebue sĕ mĕ pun în pat“, de abia şopti conu Iordache. Se tîrî cum putù lângă pat şi se culcà aşa îmbrăcat. Işî aţinti privirile spre iconastasul din faţa patului, apoi închise ochii şi adormi... pe vecî. Acum întins în sicriu, par-că dórme. Mórtea nu i-a schimbat nimic din trăsăturile feţei, dér peste câte-va césurî se va călca hotărîrea bietului conu Iordache, şi-l va duce pe uliţa pietruită cu bolovanî, în dricul cu cei patru îngerî poleiţî, spre locaşul unde se liniştesc toţî de opotrivă.

Septemvrie 1904.

(*Făt-Frumos*, din Bêrlad.) **Emilgar.**

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Câştigul principal în cas favorabil 1.000,000 Coróne. (Un Milion Cor.)

Losurĭ pentru tragerea din 24 şi 25 Noemvrie a

XV LOTERIĬ DE CLASSĂ

se capĕtă la firma

Braşov **MIHALOVITS & NUSSBÄCHER** Braşov cât timp va ţiné provisia losurilor.

Costul unuĭ los de clasa I. este

	1/1	1/2	1/4	1/8
corône	12.—	6.—	3.—	1.50
Lei noi	12.80	6.40	3.20	1.60

La trimiterĭ cu posta se socotesce şi porto.

In sala de la REDUTĂ

Sâmbătă în 5 şi Duminecă în 6 Novembre

SOIRÈE

extraordinară cu explicaţiunĭ a renumitului illusionist şi gâcitor de gândurĭ

CARMELLINI

decorat cu medalia d'aur Wasa a reg. Sved.

Se vor representa numai Novitățĭ in arta acésta.

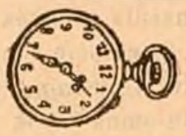
Experimente psichologice sensaţionale. Minunĭ moderne şi vrăjitorii. Manifestaţiunĭ spiriste pe scenă deschisă, fără cameră a spiritelor. până acuma numai de Carmellini produse. Visul porumbuluĭ. Poşta după o mie de anĭ etc.

Ilusiĭ nouă neesplicabile.

— Inceputul la 8 ore séra. —

Preţul locurilor: Balcon 2 cor., Fotel 1 cor. 60 banĭ; Parquet I. 1 cor. 20 b., Parquet II. 1 cor., Rang I. 80 b., Parterre 80 b., Studenţĭ 60 b., Parter inalt 1 cor., Locul ultim 40 banĭ.

Deschiderea Cassei la 7 óre.

Minune mare a secolului present este invenţia

Ciasornicului de buzunar

Anker syst. ROSKOPF Patent, merge regulat după minută,

cu lumină clară . . . . fl. 2 20
cu capac gravat frumos . „ 2 65
„ „ negru „ . „ 3.—

Lanţurĭ de nickel, aurite cu compas fl. — 45

In cas de neconvenienţă, banii se returnéză.

La dorinţă trimit preţurĭ curente gratis şi franco de Ciasornice de aur, argint China, Musicalii, părţi constitutive ale ciasornicelor, unelte şi 1000 ilustraţiĭ. 1—10

F. PAMM, Krakau. Öster. **Zielonagasse 3.** Fondată în 1852.

CHOCOLAT KOHLER

Marcă cu renume universal pentru calitate fină.

Vêndare cu măruntu şi engro **în Ungaria la**

Brázay Kálmán Budapest

VII. József körút 37—39.

9—10.1477.

---

500 fl. plătesc celui ce va mai capĕta vre-odată durere de dinţĭ, orĭ îĭ va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinţĭ

a lui Bartilla, o sticlă **70 banĭ**. (P-ntr pa hetare şi expe. franco 96 fil.

Eduard Bartilla-Winkler

VIENA, (S/I., Sommergasse 1.

Să se céră pretutindenea apriat apa de dinţĭ a lui Bartilla. Denunţărĭ de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se póte căpĕta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco

Se capĕtă în BRAŞOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piaţa Franc. Iosif, Jekelius, Stenner Str. Porţiĭ 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Coróna. Eduart Kugler Braşovul vechiu.

Podóba cea mai frumósă a femeiĭ este **un bust frumos!**

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc sensaţional, scuit prin lege, pentru a dobîndi un bust frumos, cu efect miraculos. Apa Käthe se folosesce numai pe din afară, de aceia e potrivită pentru orĭ-ce constituţie corporală. Apa Käthe pentru sîn este de feliŭ vegetabil, şi nevătămătóre.

Preţul uneĭ sticle 4 fl. cu instrucţie.

Se trimite sub discreţiune cu rambursă prin **Mdm KÄTHE MENZEL, Wien** XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Tűre 78

6—6.1495.

FABRICAT DIN PATRIE!

Novitate!

KLEINOSCHEG SEC

PRODUDT DE PRIMA CLASĂ

Pivniţa de Şampanie **Fraţiĭ KLEINOSCHEG** liferanţiĭ curţiĭ ces. reg. BUDAFOK.

Fie-care familie

ar trebui să folosească în propriul ei interes numai

Cafeaua Kneipp de maltă a luĭ Kathreiner

ca adaus la cafeaua, ce o bea în fie-care zi.

Contra tusei, reguşeli şi catarului are efect mai bun

Bombóne Pemete ale luĭ RÉTHY,

se observă că la cumpĕrare sĕ se céră espres **Bombóne Réthy**, de óre-ce sunt multe imitaţiĭ rele.

Un carton 60 banĭ.

Se cumpĕrăm numai Réthy Pemete Bombóne.

10—12.1517.

In **24 Noemvrie a. c.** se începe un nou ciclu al loteriei de clasă ung. la care se vor trage din nou

câştigurĭ de 14 milióne 459,000 coróne.

Invităm la participarea acestei loteriĭ, care represintă cele mai marĭ şanse de câştig din lume, şi oferim din puţinele losurĭ cu numerĭ de noroc ce le mai avem:

Un los întreg à cor. 12·—, o jumĕtate à cor. 6·—, un pĕtrar à cor. 3·—, o optime à cor. 1·50 banĭ.

Câştigul cel mai mare în casul norocos este

Un milion de Coróne.

Casă de bancă JACOB L. ADLER & FRATE, Braşov.

(Casa de bancă Jacob L. Adler & Frate în Braşov represintă cea mai mare colectură principală a loteriei de clasă ung. din provincie şi-au plătit deja clienţilor sĕi prompt şi culant câştigurĭ principale de 200,000, 100,000, 70,000, 30,000, 20,000, 10,000 Coróne etc.).

(1534) 4—10.